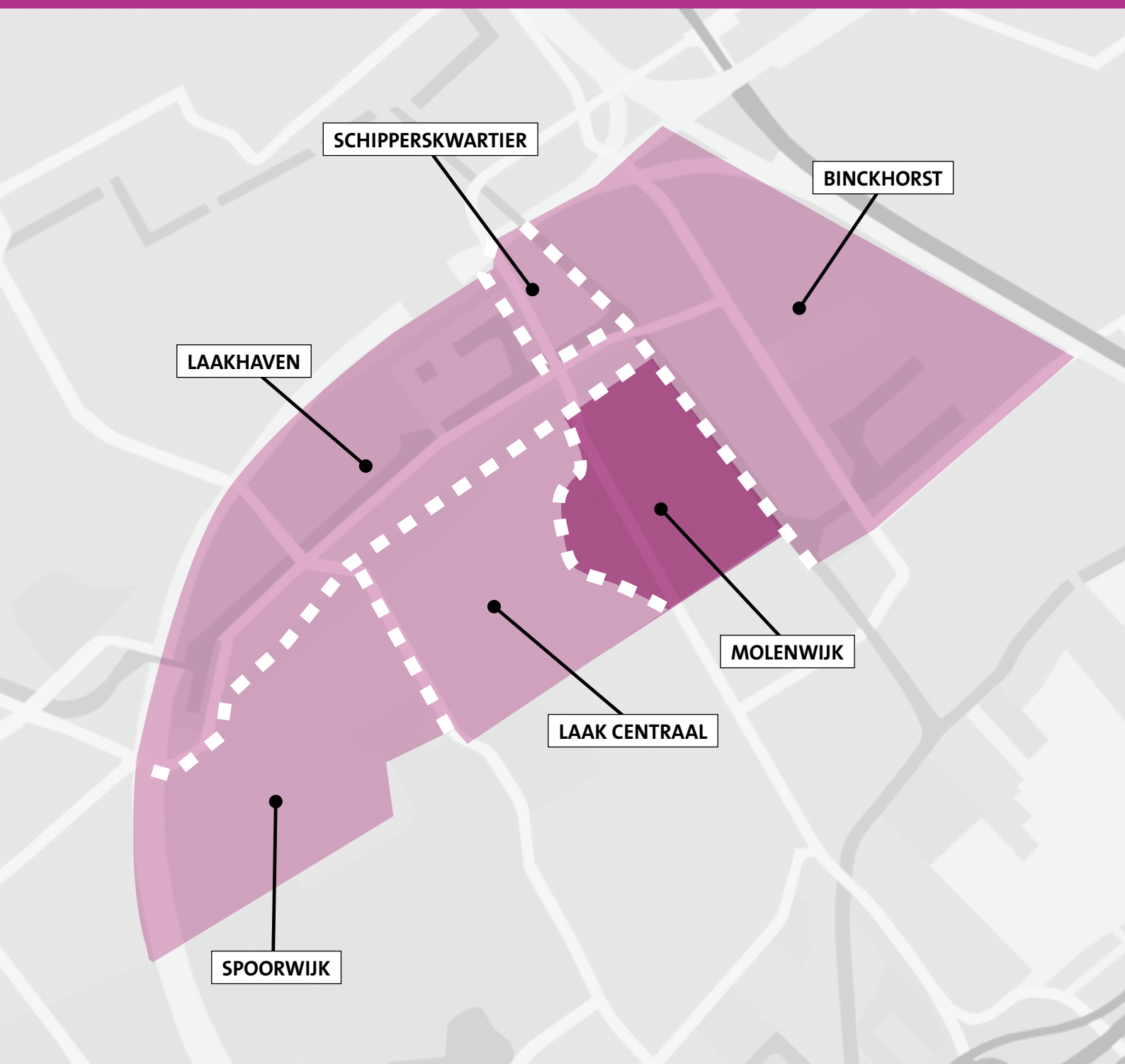

Den Haag

Wijkprogramma 2016-2019

Stadsdeel Laak

Molenwijk

Voorwoord

Hierbij bied ik u met genoegen het wijkprogramma Molenwijk 2016-2019 aan. Het programma is tot stand gekomen met bewoners en organisaties die enthousiast hebben meegedacht over de plannen voor de komende jaren.

Daarnaast vormen de doelstellingen van het collegeprogramma 'Vertrouwen op Haagse kracht' op het gebied van (onder andere) leefbaarheid, veiligheid, wonen, werk en participatie, een extra motivatie voor deze plannen.

Investeren in het sociale domein en in de openbare ruimte, meer mensen aan het werk, de wijkaanpak nieuwe stijl en duurzaam denken en doen, zijn grote uitdagingen voor Laak, waar we de komende periode de schouders onder gaan zetten. Ik hecht er aan dat bij de uitwerking en uitvoering van de plannen wordt aangesloten bij wat er volgens de bewoners in de wijk leeft en speelt. Dan gaat het niet alleen om de zorgen en aandachtspunten in de wijk, maar ook om de kansen en mogelijkheden en het benutten van de inzet en potentie van bewoners zelf: De Haagse Kracht! Daarover heeft het stadsdeel met u gesproken tijdens de bewonersavonden afgelopen zomer. Uw inbreng is samengevat in de wijkprogramma's. Naast de bewoners en ondernemers is ook aan de partners (zoals de corporaties en het welzijnswerk) en de gemeentelijke vakdiensten gevraagd om mee te denken over de aanpak in de wijk.

In deze programma's is niet al het reguliere werk opgenomen, maar gaat het vooral om specifieke aandachtspunten waarop de komende tijd extra acties en inzet nodig zijn.

Als portefeuillehouder Wijkaanpak hecht ik er bovendien aan dat er vanuit de wijkaanpak nieuwe stijl een stevige impuls komt om meer te investeren in mensen, met extra aandacht voor scholing, werk, veiligheid, aanpak openbare ruimte en (bewoners)participatie.

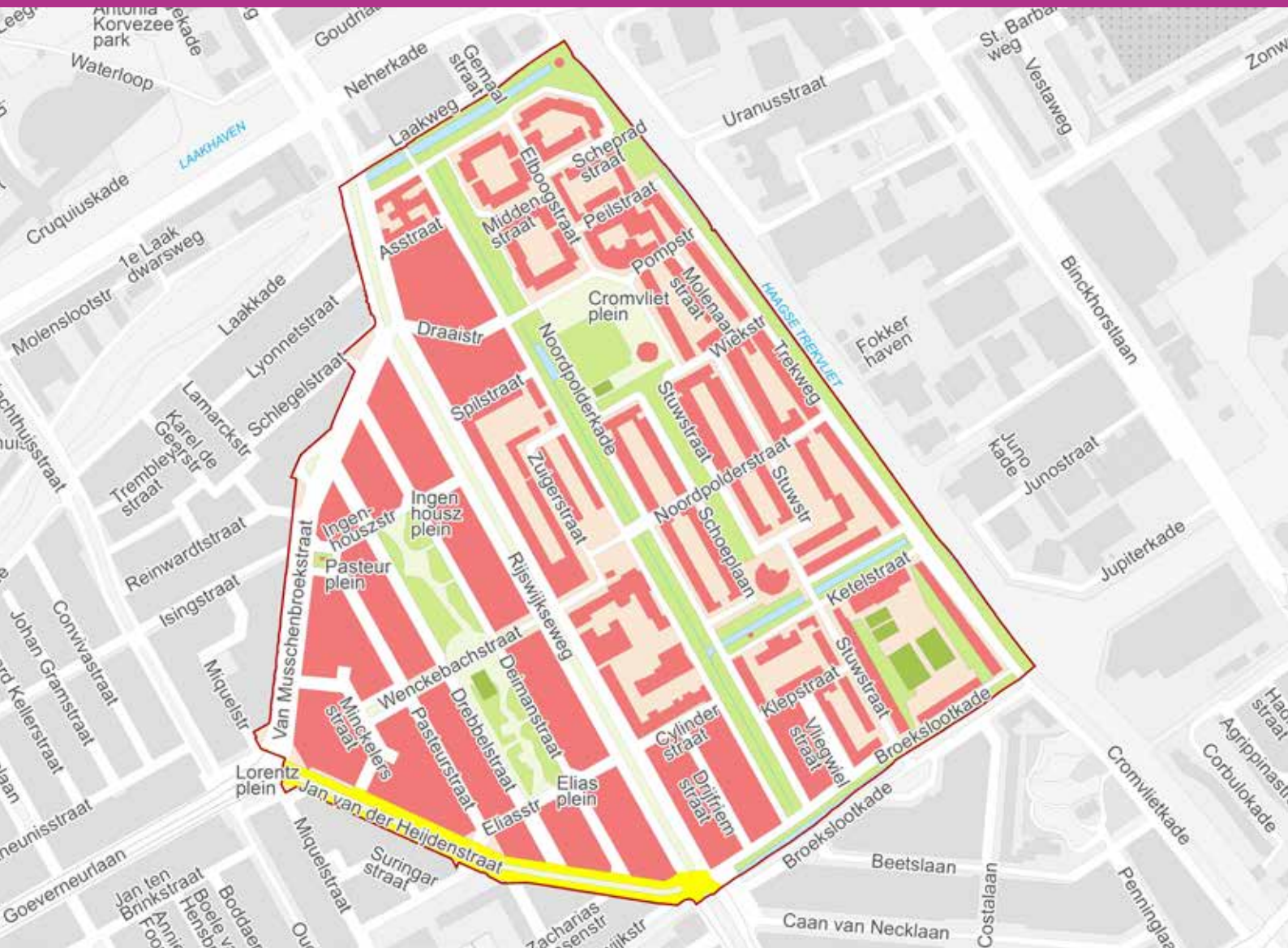
Laak is met bijna 40.000 inwoners, het op een na kleinste stadsdeel van Den Haag. Meer dan 70% van de bewoners heeft een migratieachtergrond. De afgelopen jaren heeft Laak, met name Laak-Centraal, te maken met een sterke toename van de vestiging van Oost-Europeanen.

Laak is een stadsdeel met vele gezichten. Er is enerzijds veel potentie, o.a. qua ligging, (maatschappelijk) ondernemerschap en aanwezigheid van de grote onderwijsinstellingen. Er zijn veel bewoners, verenigingen en scholen die iets willen betekenen voor de wijk. Met bedrijven die innoveren en banen creëren. Maar er zijn ook zorgen over de leefbaarheid, sociale samenhang, gedrag van groepen jongeren, armoede, werkloosheid en veiligheid. Ik ga me er voor inzetten om de voorstellen en projecten opgenomen in deze wijkprogramma's de komende jaren samen met u en het stadsdeel verder gestalte te geven en kijk met belangstelling uit naar de eerste resultaten. Bedankt voor uw medewerking en inbreng bij het tot stand komen van deze programma's en ik vertrouw op een goede samenwerking de komende jaren.

Rabin Baldewsingh
Stadsdeelwethouder Laak

Stadsdeel Laak

Molenwijk

Stadsdeel Laak

Molenwijk

Inhoud

1. Karakter van het gebied	6
2. Opvallende cijfers en ervaringen	6
3. Prioriteiten	8
4. Samenvatting activiteiten 2016 - 2019	10
5. Activiteiten 2016	12

Inleiding

Elke wijk een eigen wijkprogramma

Dit jaar werken de stadsdelen voor het eerst met wijkprogramma's. De gemeente wil de bewoners en ondernemers meer op maat bedienen door de wijken centraal te stellen. Elke wijk heeft zijn eigen karakter en krijgt zijn eigen programma.

Wat vinden we belangrijk en wat willen we?

In het wijkprogramma staat wat bewoners, ondernemers, partners en de gemeente belangrijk vinden voor het gebied (prioriteiten) en wat we samen in de komende vier jaar willen realiseren op het gebied van jeugd en onderwijs, wonen, bedrijvigheid, leefbaarheid en veiligheid, werk en inkomen, opvoeding en zorg, sociale cohesie en buurtwaardering.

Samen met bewoners, ondernemers en andere partijen

Uitgangspunt om de doelen te bereiken is samenwerking van de gemeente met bewoners, ondernemers, welzijnswerk, politie en andere partijen in het gebied. De eigen kracht van bewoners en ondernemers staat centraal.

In dit programma is niet al het reguliere werk (beleid en projecten) opgenomen, maar gaat het vooral om specifieke aandachtspunten waarop de komende tijd extra acties en inzet nodig zijn en die volgens belanghebbenden in de wijk ('Haagse Kracht') het verschil kunnen maken in de komende jaren.

Van prioriteiten naar activiteiten

Bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties in de wijken hebben in juli en september 2015 met de gemeente besproken welke prioriteiten voor hun gebied gelden. De prioriteiten vormen de basis voor concrete activiteiten van het wijkprogramma die het stadsdeel tussen 2016 en 2019 uitvoert.

Het financiële kader van het wijkprogramma

In de wijkprogramma's wordt geen financiële paragraaf opgenomen voor projecten en activiteiten. Niet alles wat als prioriteit is aangegeven door bewoners en organisaties zal in het komend jaar kunnen worden uitgevoerd. Door de invoering van de wijkprogramma's neemt de beschikbare hoeveelheid middelen niet toe. Dat betekent dat soms binnen het budget geherprioriteerd moet worden. Sommige zaken kunnen alleen worden uitgevoerd indien daar budget voor kan worden vrijgemaakt. Dat vergt dan besluitvorming door college en Raad.

1. Karakter van het gebied

Molenwijk ligt tussen Laakhaven, Trekvliet, Broekslootkade en Rijswijkseweg.

Dit wijkprogramma gaat over Molenwijk inclusief de Punt. De Punt is het gebied dat ingesloten wordt door de Rijswijkseweg, Jan van der Heijdenstraat en de Van Musschenbroekweg. In de gemeentelijke wijkindeling hoort de Punt bij Molenwijk. De Punt lijkt totaal niet op Molenwijk, maar veel meer op Laak Centraal. Daardoor is het beeld van Molenwijk in officiële cijfers positiever. Bewoners van Molenwijk zelf rekenen de Punt niet tot hun wijk.

Tussen de Molenwijk en de Binckhorst is tot op heden geen verbinding over het water.

Een belangrijke blikvanger is de Laakmolen op de hoek van de Neherkade en de Trekweg. Langs de Trekweg loopt de fietsverbinding tussen Den Haag en Rijswijk.

Centraal punt in de wijk is het gebied rondom het Cromvlietplein en de Schoeplaan. Hier zijn de kinderboerderij Molenweide, die als Buurthuis van de Toekomst geldt, het wijkcentrum Cromvlietplein en een vestiging van Middin, een organisatie voor mensen met een beperking.

De wijk heeft drie basisscholen en een grote zorginstelling. In het zuiden van de wijk ligt speel- en sportveld het Ketelveld met een Cruiff Court en een Richard Krajicek Playground. Het Ketelveld is een van de drukst bezochte playgrounds van Den Haag; het zorgt voor reuring, sport en beweging in de wijk.

In het noorden van de wijk aan de Neherkade ligt een winkelcentrum met een Jumbo-supermarkt en de Action, die bezoekers vanuit heel Den Haag trekt.

Molenwijk is een multiculturele wijk met een groot aantal zelforganisaties (migrantenorganisaties). Daarnaast zijn er ook veel professionele organisaties in de wijk. De samenwerking tussen de verschillende organisaties en culturen in de wijk kan nog verder worden versterkt.

Aan de Ketelstraat is Coöperatief Eigenwijzer gevestigd. Daar huren startende en/of sociale ondernemers een ruimte. De Voedselbank heeft hier zijn plek gevonden. Ook verschillende zelforganisaties uit de wijk zitten hier, waaronder de vereniging van Marokkaanse vrouwen El Moustaqbal. Samen met restaurant Paviljoen Kobus, een leer-werkbedrijf aan de Trekvliet, bieden deze organisaties werk- en stageplaatsen aan bewoners uit de wijk.

2. Opvallende cijfers en ervaringen

Jeugd en onderwijs

In Molenwijk is 29,7% van de bewoners jonger dan 25 jaar, ongeveer net zo veel als gemiddeld in Den Haag. Er zijn drie basisscholen en een school voor praktijkonderwijs, het Esloo College, in de wijk. In Molenwijk zijn er relatief veel vroegtijdig schoolverlaters en relatief veel basisschoolleerlingen met een laag schooladvies. Op de drie basisscholen zijn de ouders niet erg betrokken.

Jongeren zorgen voor overlast. Ze geven zelf aan dat ze behoefte hebben aan een plek in de wijk om elkaar te kunnen ontmoeten.

Bewoners zijn over het algemeen tevreden over de hoeveelheid speelplekken en voorzieningen voor kinderen en jongeren.

Wonen

Ongeveer de helft (51,7%) van de woningen in Molenwijk is gebouwd in de periode tussen 1916 en 1944; 32,6% tussen 1980 en 1991.

Woningen	Sociale huur	Particuliere huur	Koop
	47,9%	25,1%	26,5%

De woningen in Molenwijk zijn minder waard dan gemiddeld in Den Haag, maar meer dan in een aantal andere wijken (o.a. Spoorwijk en Laakhavens-West) in Laak. Dit komt doordat de Punt bij Molenwijk wordt gerekend; daar zijn veel particuliere woningen. De waarde van een koopwoning is gemiddeld € 106.165. Die is veel lager dan het Haags gemiddelde (€ 186.833).

Molenwijkers geven een laag rapportcijfer voor hun eigen woning. De bouw- en woontechnische staat van de woningen is voldoende, maar in veel woningen is sprake van vocht en schimmel.

Bedrijvigheid

Aan de noordgrens van Molenwijk ligt het winkelcentrum met de Jumbo, Aldi en Action. Dit winkelcentrum is drukbezocht en de bedrijven floreren. Maar de omgeving van het winkelcentrum oogt rommelig en er staat een aantal kantoorpanden leeg.

Het gedeelte van de Rijswijkseweg aan de westgrens van de Molenwijk heeft een negatieve uitstraling, onder andere door de aanwezigheid van een groot aantal massagesalons. In het afgelopen jaar was er controle van dit soort bedrijven, waarna een aantal is gesloten. Volgens het aangepaste bestemmingsplan voor de Rijswijkseweg kunnen zich geen nieuwe salons vestigen. De straat heeft een eenzijdig winkelaanbod.

In de wijk is ook een sociale onderneming: Coöperatief Eigenwijzer. Paviljoen Kobus is hier een onderdeel van. Het pand van Coöperatief Eigenwijzer in de Ketelstraat biedt ruimte aan diverse organisaties en startende ondernemers.

Leefbaarheid en veiligheid

Bewoners van Molenwijk zijn gemiddeld een stuk minder tevreden dan gemiddeld in Den Haag over het onderhoud van de openbare ruimte in de wijk. Rond de 57% vindt het onderhoud goed, terwijl dat percentage in Den Haag als geheel 68% is. Het gaat met name om het onderhoud van groen en straten en pleinen. Bewoners hebben veel last van hondenpoep en zwerfvuil. Bewoners en winkeliers voelen zich niet erg verantwoordelijk voor hun woonomgeving. Dit geldt ook voor de portieken waar ze wonen.

Molenwijkers ervaren hun wijk als erg verloederd. Ook hebben ze veel last van het verkeer en van buurtbewoners. Er is regelmatig extra onderhoud van de openbare ruimte, maar er is veel zwerfvuil. Ook komt huisvuil in een verkeerde container terecht of het wordt ernaast gezet. In 2015 worden in de Molenwijk ondergrondse afvalcontainers (ORAC's) geplaatst. De verwachting is dat daarmee de vervuiling afneemt.

Bijna de helft van de Molenwijkers (45,6%) voelt zich niet veilig in de eigen buurt. Bewoners zijn bang voor inbraken en voor criminaliteit door jongeren.

Op het gebied van veiligheid zijn er twee Buurtinterventieteams actief en er is een structuur van Straatvertegenwoordigers.

Werk en inkomen (armoede)

Het gemiddelde inkomen in Molenwijk behoort tot de laagste van Den Haag. Het aantal werkenden is in Molenwijk aan de lage kant: 54,5% van de bewoners heeft een baan van meer dan 12 uur per week. Ongeveer 7,5% van de bewoners is al langer dan een jaar werkeloos.

Werk en inkomen	Molenwijk	Laak	Den Haag
Gemiddeld besteedbaar inkomen	€ 16.700	€ 17.866	€ 23.300
Werkzoekenden	7,5%	6%	4,6%
Huishoudens met een minimum-inkomen	29,2%	22,8%	17,2%

Opvoeding en zorg

Er zijn gezinnen in Molenwijk met veel problemen, zoals schulden, armoede, verslaving en criminaliteit. Het programma dat ontwikkeld is voor de begeleiding van deze gezinnen, heeft al goede resultaten opgeleverd. In Molenwijk heeft 22,7% van de kinderen tussen de 6 en 19 jaar overgewicht. Ze doen minder aan sport, vergeleken met kinderen uit andere wijken.

Het verzorgingshuis Wenkenbach vervult op dit moment op meerdere manieren een buurtfunctie. De toekomst van dit verzorgingshuis is na 2018 erg onzeker. Als Wenkenbach zou verdwijnen, dan verdwijnt daarmee een centrum met een belangrijke sociale functie voor ouderen in de wijk.

Sociale cohesie

In Laak heeft nu meer dan 70% van de bewoners een niet-Nederlandse achtergrond. In Molenwijk is dit ruim 82%. Er is opvallend veel discriminatie onder buurtgenoten. Er is een kloof tussen de verschillende bevolkingsgroepen; die werken nauwelijks samen.

Buurtwaardering

Uit de Leefbaarometer blijkt: bewoners zijn de afgelopen jaren tevredener geworden over de hoeveelheid en het soort woningen, maar nog altijd een stuk minder tevreden dan gemiddeld in Nederland.

Bewoners zijn ontevreden over de bevolkingssamenstelling van de wijk. Er is minder sociale samenhang en veiligheid in de wijk dan gemiddeld in Nederland, en minder dan een paar jaar geleden in Molenwijk. Zo ervaren bewoners meer overlast van hinderlijke groepen. Maar ze zijn niet erg bereid om die overlast te melden of aangifte te doen.

3. Prioriteiten

In dit wijkprogramma noemen we een aantal prioriteiten waar we de komende vier jaar extra aandacht aan geven. Daarnaast blijven we onze gewone taken doen in de wijk: we houden het stadsdeel schoon, heel en veilig; we onderhouden de buitenruimte; we zorgen ervoor dat bewoners elkaar kunnen ontmoeten en dat ze uitgaan van hun eigen kracht op het gebied van welzijn en zorg. Ook informeren we bewoners over zaken die voor hen van belang zijn.

Laak is opgenomen in de Nieuwe Wijkaanpak. Dit programma bestaat uit de volgende vijf thema's:

- werkgelegenheid en onderwijs (inclusief wijk economie)
- buitenruimte en wonen
- opvoeding en zorg
- veiligheid
- samenleven en kwaliteit van leven

In overeenstemming met bovenstaande thema's en in samenspraak met bewoners zijn de volgende prioriteiten benoemd voor Molenwijk.

Scholingstrajecten om kans op werk te vergroten

Passend vakonderwijs moet leiden tot meer kansen op de arbeidsmarkt.

Actieve organisaties bundelen de krachten en werken samen

We stimuleren betere samenwerking tussen de verschillende bewonersinitiatieven, zelforganisaties en professionele organisaties.

Aandacht voor opvoeding, zorg en armoedebestrijding in gezinnen

We doorbreken de negatieve spiraal waarin een aantal gezinnen in Molenwijk zich bevindt op het gebied van zorg, opvoeding en armoede.

Slimmer gebruik maken van gebouwen met een maatschappelijke functie

We zorgen voor een beter en intensiever gebruik van scholen, wijkcentra, sporthallen en andere gebouwen met een maatschappelijke functie.

Verbeteren van de leefbaarheid in en om woningen

We vergroten de sociale veiligheid en leefbaarheid door de openbare ruimte waar mogelijk op peil te houden en verloedering tegen te gaan. Wanneer er kansen liggen om werk-met-werk te maken en daar middelen toe beschikbaar zijn maken we daar gebruik van.

Veilig Molenwijk

We zien graag dat meer bewoners actief worden op het gebied van veiligheid. Doel is dat ze weerbare bewoners worden en dat hun huizen zijn goed beveiligd.

Een aantrekkelijke wijk voor jongeren

We laten jongeren een perspectief zien in de wijk, met stage, toeleiding naar onderwijs en werk of mis-schien met een eigen broedplaats om creatieve initiatieven te ontwikkelen.

4. Samenvatting activiteiten 2016 - 2019

Scholingstrajecten om kans op werk te vergroten

Er is veel behoefte aan onderwijs voor volwassenen die hun positie op de arbeidsmarkt willen verbeteren, maar mensen zijn weinig gemotiveerd. Dat komt door gebrek aan perspectief op werk. Daarom onderzoeken we mogelijkheden om een leer-werkbedrijf op te zetten of om leer-werkbedrijf Coöperatief Eigenwijzer te versterken. De wijk moet een veilige startplaats worden van een arbeidscarrière. We ondersteunen een leer-werk project met lokale bouwbedrijven, onderwijsinstellingen en de kluswinkel met als doel: achterstallig woningonderhoud in Laak aanpakken.

Actieve organisaties bundelen krachten en werken samen

We stimuleren actieve organisaties om grotere wijkprojecten gezamenlijk aan te pakken in plaats van iedere club voor zich. De organisaties kunnen om beurten de coördinatie van de activiteiten op zich nemen. Een van de activiteiten waarop veel meer samenwerking mogelijk is, is de huiswerkbegeleiding. We ondersteunen (nieuwe) groepen en verbinden ze met bestaande partijen. Daardoor komen er ook (meer) gezamenlijk activiteiten in de wijk en worden meer mensen bereikt. Een vervolg op Kleurrijk Molenwijk, een project waarbij alle organisaties van Molenwijk samen optrekken en activiteiten organiseren, geeft hieraan een nieuwe impuls. Deze versterkte samenwerking mondt uit in een jaarlijks terugkerende grote wijkactiviteit waar bewoners uit de hele wijk aan meedoen.

Aandacht voor opvoeding, zorg en armoedebestrijding in gezinnen

We gaan door met een samenhangende aanpak van gezinnen met veel problemen. Deze aanpak is succesvol en we denken er de komende jaren blijvende resultaten mee te behalen. Die samenhangende aanpak is mogelijk door goede samenwerking met het sociaal zorgwijkteam en het jeugdteam.

We stimuleren kinderen en volwassenen om meer te bewegen. Daarom versterken we bewonersinitiatieven op het gebied van gezondheid en beweging. Ook buurtsportcoaches helpen daarbij.

Met de net gesloten Coalitie Laak -- een samenwerkingsverband van gemeente, onderwijsinstellingen, welzijnswerk, ondernemersnetwerken, en dergelijke - werken we aan een betere match tussen jongeren die een stage zoeken en bedrijven in de wijk die een stageplek aanbieden. Op die manier voorkomen we schooluitval en stagnatie.

Slimmer gebruik maken van gebouwen met een maatschappelijke functie

Gebouwen met een maatschappelijke functie in de wijk die leegstaan, gebruiken we voor (buurt)initiatieven met zelfbeheer door bewoners. We maken afspraken met vrijwilligersorganisaties over huisvesting en samenwerking. Ook onderzoeken we of een concept als 'Het Klooster' in Rotterdam, waar meerdere organisaties onder één dak zitten, in Molenwijk mogelijk is.

Verbeteren van de leefbaarheid in en om woningen

We brengen de openbare ruimte waar mogelijk op peil en zorgen ervoor dat we dat niveau houden. De Rijkswijkseweg wordt heringericht als zogenoemde stadslaan.

We pakken (zwerf)afval en overlast door hondenpoep aan. Dat zijn enkele maatregelen om ervoor te zorgen dat de omgeving schoon is. We stimuleren bewoners die iets voor hun woonomgeving willen betekenen, zogenoemde portiekambassadeurs, om activiteiten op dat gebied op te pakken.

Veilig Molenwijk

We benaderen groepen die overlast (kunnen) geven actief om samen te zorgen voor activiteiten vanuit de Haagse Welzijnsorganisatie. Verder stimuleren we bewonersinitiatieven op het gebied van veiligheid. We nemen maatregelen om woninginbraken te voorkomen en te bestrijden en zo het aantal inbraken terug te dringen. Daarbij betrekken we de omgeving. Overlast pakken we aan met onder andere Integrale Handhavingsacties van politie, gemeente en handhavingsteams, met acties van het Haags Economisch Interventieteam (HEIT) en een nauwe samenwerking met het Veiligheidshuis om in te grijpen wanneer individuele bewoners overlast geven. We werken in het bijzonder aan een aanpak om te voorkomen dat jongeren radicaliseren. Radicalisering betekent dat iemand de samenleving ingrijpend wil veranderen vanwege zijn geloof of ideaal. Het is vooral belangrijk dat professionals in de wijk weten hoe ze zich daar beter tegen kunnen weren, en dat ze deskundiger worden op dat gebied.

Een aantrekkelijke wijk voor jongeren

Er komen extra jongerenwerkers om (nieuwe) doelgroepen te bereiken en hen bij de wijk betrekken. Ze ontwikkelen activiteiten voor een brede groep jongens én meiden die hen helpen hun talenten te gebruiken en kansen te zien. Daarnaast krijgen jongeren ook informatie over onderwerpen die voor hen belangrijk en nuttig zijn, zoals voortijdig schoolverlaten, jeugdwerkloosheid, gezondheid en veiligheid. Er komt een ontmoetingsplek voor en door de jongeren in de wijk. Initiatieven en ideeën van jongeren krijgen meer ruimte, o.a. doordat we platforms van en voor jongeren oprichten. We vragen deze groepen met nadruk om zich actief in te zetten voor de wijk. Met wijkscans brengen we de wensen en behoeften in kaart. Er zijn voor jongeren bijzondere mogelijkheden om activiteiten op het gebied van sport te ontwikkelen.

5. Activiteiten 2016

Passend onderwijs voor volwassenen

- De Buurtacademie ondersteunen.
- Zorgen voor meer werk- en stageplekken, samen met Coalitie Laak.

Samenwerking organisaties

- Vervolg geven aan Kleurrijk Molenwijk, zes bijeenkomsten per jaar met diverse vrijwilligersorganisaties.
- Jaarlijks terugkerend wijkevenement (laten) organiseren.
- Stimuleren dat organisaties gezamenlijk activiteiten opzetten, in werkgroepen. In 2016 minimaal één gezamenlijke activiteit organiseren. Zorgen dat een organisatie of een bewoner hiervoor de trekkersrol op zich neemt.

Opvoeding, zorg en armoedebestrijding in gezinnen

- Bewonersinitiatieven op het gebied van gezondheid en beweging stimuleren.
- Samenwerking en afstemming versterken tussen partners rondom gezinnen met veel problemen (politie, CJG, sociaal wijkteam, jeugdteam, jongerenwerk, Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid).
- Activiteiten organiseren rond gezonde voeding en bewegen met partners zoals CJG en GGD.
- Gezinnen stimuleren om gebruik te maken van voorzieningen die bedoeld zijn om armoede te bestrijden.
- Met Coalitie Laak zorgen voor een betere match tussen stagezoekenden en stageplekken in de wijk.

Gebouwen met maatschappelijke functie

- Zorgen dat de leegstaande ruimte aan de Peilstraat gebruikt wordt voor culturele activiteiten, bijvoorbeeld in samenwerking met het Laaktheater.
- In gesprek gaan met de basisscholen over gebruik van ruimtes na schooltijd.

Leefbaarheid

- Portiekaanpak voortzetten.
- Bewonersinitiatieven op gebied van leefbaarheid en bewonersparticipatie ondersteunen.
- Herinrichting Rijswijkseweg.
- Bewoners op verschillende manieren beter bij hun leefomgeving betrekken, bijvoorbeeld door veegacties, wijkshouwen, enz.
- Extra impuls geven aan schoon, 'werk met werk' en bestrijding van hondenpoep.

Veiligheid

- Drank-, drugs-, horeca- en woonoverlast aanpakken, o.a. door Integrale Handhavingsacties, acties van het HEIT, bestuurlijke maatregelen en een nauwe samenwerking met het Veiligheidshuis op individuele bewoners die overlast geven. Voor een gerichte aanpak van overlast is het van belang om de meldingsbereidheid van bewoners te vergroten.
- Aanpak om radicalisering te voorkomen.
- Woninginbraken en overlast verminderen en hennepkwekerijen tegengaan.
- Groepen die overlast geven en criminele groepen aanpakken.
- Aandacht voor brandpreventie.
- Aantrekkelijke wijk voor jongeren

Extra jongerenwerkers inzetten.

- Bewegingsactiviteiten voor jongeren laten opzetten door Streetsport en MOOI.
- (Digitale) jongerenplatforms oprichten.
- Wijkscans uitvoeren en kinderen, jongeren, studenten en ouders vragen om verbeterpunten voor hun wijk.
- Initiatieven van jongeren stimuleren op het gebied van talentontwikkeling, gezondheid en veiligheid.
- Organiseren van een jongerenbijeenkomst om hun dromen en wensen te horen.

